

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa P. K.
przeciwko (...) Towarzystwo Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 października 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 sierpnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

**1. odrzuca skargę kasacyjną w zakresie, w jakim zaskarżono
nią wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) w zakresie:**

- a) punkt 1. tiret drugie, trzecie, piąte i siódme,**
- b) punkt 1. tiret czwarte co do kosztów procesu zasądzonych
od I. B. i P. K.**

**2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w
pozostałym zakresie.**

UZASADNIENIE

Powód P. K. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...),
uwzględniającego apelację pozwanego ubezpieczyciela i obniżającego zasądzoną
na rzecz skarżącego oraz i dwojga innych powodów kwotę zadośćuczynienia za
krzywdę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna to nadzwyczajny środek zaskarżenia o celu przede
wszystkim publicznoprawnym. Celem tym jest zapewnienie jednolitości
orzecnictwa oraz spójności i prawidłowości wykładni prawa. Realizacji powyższej

funkcji służy uregulowana w art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. instytucja przedsądu. Stosownie do ww. przepisów Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podejmowanie odrębnej decyzji w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania ma również na celu realizację zasady szybkości postępowania oraz pozwala zaakcentować wysoce sformalizowany charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, o czym świadczą określone wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał jej oczywistą zasadność. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd II instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Do przyjęcia sprawy do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd II instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Argumentacja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje o oczywistej zasadności tego środka zaskarżenia. Argumentacja skarżącego sprowadza się do polemiki w kwestii prawidłowości ustalenia przez Sąd Apelacyjny odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego, opartej na wskazaniu, że „w podobnych sprawach zasądzane i akceptowane były przez Sąd Najwyższy zadośćuczynienia w wysokości 1.000.000,00 zł”. Fakt zasądzenia wyższej sumy w innej sprawie, w odmiennym stanie faktycznym, nie przekłada się

jednak na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wniesionej w niniejszy postępowaniu.

Z wykładni art. 445 § 1 k.c., w którym mowa o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia”, wynika, że określenie wysokości należnej kwoty pozostaje w sferze uznania sędziowskiego. Tym samym nawet apelacyjna kontrola spraw o zapłatę zadośćuczynienia sprowadza się do czuwania nad dbałością o przestrzeganie ogólnych zasad ustalania jego wysokości, określonych w licznych wypowiedziach orzecznictwa (wyrok Sądu Najwyższego z 17 listopada 2016 r., IV CSK 15/16). Oparcie natomiast wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tezie o jej oczywistej zasadności obligowałoby skarżącą do dalej idącego wykazania, że Sąd II instancji nie tylko przekroczył granice swobody uznania sędziowskiego i zasądził kwotę niepozostającą w związku z kryteriami ustalania wysokości zadośćuczynienia, lecz ponadto – że przekroczenie tych granic było tak istotne, iż zapadłe orzeczenie jest w tym punkcie oczywiście niezasadne.

Ocena przedstawionej przez skarżącego argumentacji w przedmiocie rażącego zaniżenia kwoty zadośćuczynienia, dokonana przez pryzmat motywów orzeczenia Sądu II instancji, w tym ustaleń faktycznych, którymi Sąd Najwyższy jest związany, nie prowadzi do wniosku, że opisane wyżej kryteria oczywistej zasadności skargi zostały spełnione. Odmienne wniosku nie uzasadnia wyrażone w motywach skargi kasacyjnej przekonanie o tym, że większą wagę należało przypisać skali i intensywności cierpień, a mniejszą temu, że ich okres był zamknięty i znany Sądowi z uwagi na to, że poszkodowana (spadkodawczyni skarżącego) zmarła. Dobór czynników wpływających na ustalenie wysokości zadośćuczynienia pieniężnego należy do Sądu, który po rozważeniu indywidualnych okoliczności sprawy określa, jaka kwota stanowi „sumę odpowiednią” w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę wszystkie istotne uwarunkowania sprawy doniosłe dla określenia ww. sumy, w tym zarówno rozmiar cierpień poszkodowanej, jak i, w sposób oczywisty oraz z należyтым wyważeniem znaczenia tego czynnika dla rozstrzygnięcia o zasadności zarzutów apelacji, także okres cierpień małoletniej poszkodowanej. Dokonanej oceny zdecydowanie nie można uznać za oczywiście błędną, a w

konsekwencji nie można podzielić stanowiska skarżącego o wystąpieniu oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przyczyny przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że w skardze kasacyjnej nie wykazano, by zachodziły przyczyny określone art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Zakresem środka zaskarżenia wniesionego przez P. K. objęta została całość wyroku Sądu Apelacyjnego, w tym rozstrzygnięcia dotyczące dwojga innych powodów, których skargi kasacyjne zostały prawomocnie odrzucone przez Sąd II instancji. W związku z tym skarga kasacyjna P. K. podlegała odrzuceniu w zakresie, w jakim skierowano ją przeciwko tym punktom rozstrzygnięcia, które nie dotyczyły tego skarżącego lub wprowadziły regulowały sferę jego praw i obowiązków, jednak nie naruszały jego interesów (punkt 2 wyroku Sądu Apelacyjnego). Warunkiem dopuszczalności środka zaskarżenia w postępowaniu cywilnym jest bowiem pokrzywdzenie wydanym w sprawie rozstrzygnięciem (*gravamen*), tymczasem powód P.K. nie miał interesu prawnego w kwestionowaniu wyroku Sądu Apelacyjnego w określonej wyżej części (zob. uchwała (7) Sądu Najwyższego - zasada prawna - z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13).

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. i art. 398⁶ § 2 *in fine* k.p.c. orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

jw